

***Achtergrond***

*Aïda* is een groots opgezette opera in 4 bedrijven, in vaktermen *Grand Opera* genoemd (een in Frankrijk ontstaan spektakelstuk met soms overdreven grote orkesten, koren en decors). *Aïda* werd gecomponeerd door de *Giuseppe Verdi* (1813 - 1901), zoon uit een eenvoudig winkeliersgezin. Verdi werd in hetzelfde jaar geboren als de andere operagigant, *Richard Wagner* (1813 - 1883). Het libretto is van de hand van *Antonio Ghislanzoni* gebaseerd op een thema van Egyptoloog *François A. F. Mariette* en een schets in het Frans van *Camille du Locle*.

De opera werd geschreven in opdracht van de Egyptische regering. Het zou gecomponeerd zijn vanwege de opening van het Suezkanaal in 1869. Maar thans neemt men aan dat het werk gecomponeerd werd voor de opening van het nieuwe operagebouw in Caïro in 1871.

Hoe het ook zij, de opera moest in ieder geval een Egyptisch karakter hebben. Tijdens de première werd de *Egyptische Marsch* van *Johann Strauss jr* (1825 -- 1899) uitgevoerd. Eén jaar later werd de *Aïda* in de Scala van Milaan opgevoerd en nog steeds regelmatig aan de Piramides van Gizeh.

***Verhaal***

**Aïda** is een tragisch verhaal dat zich afspeelt in het oude Egypte. Ethiopische troepen zijn onderweg om Egypte aan te vallen, en Egypte bereidt zich voor op oorlog. Legerkapitein *Radames* krijgt het opperbevel. *Prinses Amneris*, dochter van de Egyptische farao, is verliefd op *Radames*, maar deze gevoelens zijn niet wederzijds, want *Radames* heeft een heimelijke liefdesrelatie met *Aïda* (*Celeste Aïda*), een slavine van prinses *Amneris*. In Egypte weet niemand dat *Aïda* een dochter is van *Amonasro*, de koning van Ethiopië. *Aïda* wordt verscheurd tussen enerzijds haar liefde voor haar vader en haar vaderland Ethiopië en anderzijds haar liefde voor *Radames*, die de oorlog tegen haar vaderland leidt.

Onder leiding van *Radames* behaalt Egypte een klinkende overwinning op Ethiopië, en *Radames* wordt als een triomfator gehuldigd (*de Triomfmars*). De farao schenkt hem de hand van zijn dochter *Amneris* en duidt hem aan als opvolger. Dit stemt *Radames* echter niet gelukkig, want hij bemint slechts *Aïda*. Onder druk gezet door haar vader, de Ethiopische koning *Amonasro*, verleidt *Aïda* *Radames* om haar de geheime route van het Egyptische leger naar Ethiopië te vertellen. Dit wordt afgeluisterd door *Amonasro*, die het wil gebruiken om de oorlog tegen Egypte te hervatten. De jaloerse prinses *Amneris* ontdekt dit en slaat alarm, waarop *Radames* van verraad wordt beschuldigd.

De kortgeleden nog als grote held gehuldigde wordt nu door de Egyptische priesters veroordeeld tot "de dood der eerlozen": levend ingemetseld worden in de tombe onder de tempel van de Egyptische godheid *Ptah*. Prinses *Amneris* betreurt nu haar

jaloerie, wordt gekweld door wroeging en protesteert vergeefs tegen het vonnis van de priesters.

Als Radames opgesloten zit in de tombe treurt hij dat hij noch het daglicht, noch Aïda ooit terug zal zien. Maar tot zijn verbijstering bemerkt hij ineens Aïda. Zij had zich in de tombe verborgen en zegt Radames dat zij in zijn armen wil sterven. Terwijl boven hen in de tempel prinses Amneris in rouwkleding treurt, sterft Aïda inderdaad in de armen van Radames (*O Terra Addio, Valle di Pianti*).